

Inspiratielijst invulling kindvrije uren in BKO

De opleiding Kinderbegeleider duala bestaat uit 2 clusters:

- **Cluster baby's en peuters**

- **Cluster schoolgaande kinderen van de basisschool buiten de schooltijd**. Schooltijd wordt als volgt omschreven: Schooltijd: in deze context de tijd dat de kinderen onderwezen worden door de onderwijzer(es), middagpauze en voor- en nabewaking vallen hier niet onder.

Gezien de verschillende mogelijke contexten binnen dit standaardtraject dient de leerling zijn opleidingstraject te vervullen op minimaal 2 contexten, namelijk een opvang van baby's en peuters in bijvoorbeeld een crèche, kinderdagverblijf, ... én een opvang van schoolgaande kinderen in de buitenschoolse kinderopvang (BKO). In kader van een brede inzetbaarheid van de jongeren op de arbeidsmarkt is er wel de mogelijkheid om leerlingen voor maximaal ¼ van de werkplekcomponent in de cluster schoolgaande kinderen in een ruimere context relevante werkervaring op te laten doen.

Omdat het aantal kinduren in een buitenschoolse opvang relatief beperkt is, is het eveneens belangrijk dat leerlingen werkervaringen kunnen opdoen tijdens kindvrije uren. Om een relevante invulling te geven aan de uren die een leerling aanwezig is in een BKO buiten de kinduren, ontwikkelden VVSG-Steunpunt Kinderopvang, Kind&Gezin, Diverscity, VIVO en de representatieve onderwijsnetten (GO!, Katholiek Onderwijs Vlaanderen, OVSG, POV) gezamenlijk een inspiratielijst van mogelijke activiteiten die tijdens deze uren kunnen gedaan worden door de leerling in functie van de opleiding kinderbegeleider duala. Belangrijk: het gaat over activiteiten die in de BKO worden voorbereid onder supervisie en in overleg met de verantwoordelijken van de BKO. Hiermee willen we de scholen en BKO's ondersteunen bij de uitwerking van een kwalitatief standaardtraject op maat van de leerling en de werkplek.

We gaan er vanuit dat elke kinderopvang zijn eigen uitdagingen kent. Daarnaast heeft elke leerling bepaalde competenties/talenten waarmee hij/zij de opvang kan versterken. Het uitbouwen van een activiteit voor de buitenschoolse kinderopvang dient een wisselwerking te zijn tussen de noden van de opvang en de competenties/talenten die de leerling al heeft of dient te verwerven in functie van zijn opleiding als kinderbegeleider.

Dit is een niet-limitatieve lijst die steeds met eigen inzichten kan aangevuld worden:

- Visualiseren¹
 - Afspraken met kinderen: vb. de leefregels
 - Speelaanbod: vb. ondersteuning voor kinderen met beperkingen inzetten voor de hele groep, in welke hoek wordt wat gedaan
 - Kwaliteitshandboek, bijv. crisisprocedure adhv pictogrammen
 - ...
- Uitwerken van een “nieuw” speelaanbod²
 - Inwerken en uitrollen van Multimove: keuzes maken, inwerken, (uittesten) en terugkoppelen naar het team. Link inspiratiefiches: <https://jeugdinfotheek.be/multimove-inspiratiefiches-op-maat-van-maatschappelijk-kwetsbare-kinderen>
 - Buitenspel: activiteiten voorbereiden en randvoorwaarden voorbereiden: vb. slecht weer = nood aan botjes, speelkledij, regenkledij,... + nood aan goede communicatie naar ouders (schriftelijk, mondeling, per mail, facebook, sms, ...)
 - Open speelaanbod: voorbereiden van verschillende spelmogelijkheden ifv leren impulsen geven tijdens spelen (ev. in samenwerking met impulsbegeleider), mobiele speelhoeken maken: inspiratie: Vlaamse Dienst voor Speelpleinwerking, Cahier ‘open speelaanbod’, speelbank.be (vanaf 27 maart ook voor 3 tot 6 jaar!).
 - Specifieke speelkoffers voor BKO: vb. prikkelarme koffers, koffers met specifieke zorgbehoeftes, prikkelrijke koffers
 - Tienerwerking (vanaf +- 9jaar): onderzoeken wat tieners graag willen doen: bevragen van tieners, activiteiten voor uitwerken, bepalen welke verantwoordelijkheden ze wel/niet al kunnen opnemen, ...
 - ...
- Participatie
 - Welbevinden en betrokkenheid kinderen, kleuters, tieners meten en plan uitwerken: verwerken van gegevens van het onderzoek naar welbevinden van de kinderen via ZiKo (observeren) en BiBo (bevragen) + aanzet van interpretatie van deze gegevens (aanzet van mogelijke acties en terugkoppelen naar het team)
 - Inclusie van kinderen met bijzondere noden: verzamelen van achtergrondinformatie over specifieke noden van kinderen (vb. slechtziend, taalachterstand, ..) via gesprekken met de ouders, inclusiecoaches, opzoeken van info, ondersteunende instanties contacteren,...en mogelijke werkwijzen uitwerken om kinderen met bepaalde noden op een goede manier te kunnen betrekken bij de activiteiten van de BKO.

¹ Voor goede praktijken kan u terecht bij VVSG/Diverscity en Welzijnsverbond/VIVO

² De focus ligt op kosteloze activiteiten. Voor zover er nood is aan de aankoop van materiaal is het belangrijk dat dit in overleg tussen leerling en de verantwoordelijken van de BKO gebeurt en steeds wordt betaald door de BKO.

- Kinderen, kleuters, tieners mee laten participeren over een deel van de werking: inbreng vragen rond leefregels, voeding, activiteiten en inrichting BKO.
- Betrokkenheid van ouders verhogen in de kinderopvang: opmaken van fotoreportages voor ouders, kinderkrantje, facebookpagina onderhouden (mits inachtnaam van de privacyregels), receptie voor de ouders, gesprek met de ouders voorbereiden, infoavond voorbereiden voor (nieuwe) ouders, ...
- Betrokkenheid van de buurt/derden verhogen in de kinderopvang: mogelijkheden ifv samenwerking met 'derden' verkennen en uitwerken = samenwerking met woonzorgcentrum, sportclubs, de buurtbewoners, buurtwinkels, de lokale boerderij, lagere en kleuterscholen, gemeentediensten, politie, brandweer, ...
- ...
- Ontwikkelen van nieuwe (werk)instrumenten
 - Onthaalkoffer/brochure voor nieuwe kinderen: kennismaking van de voorziening
 - Ontwikkelen van zindelijkheidstas (zak) ifv de zindelijkheidstraining: <http://www.goudenkinderschoen.be/projecten/2017/samenwerking> ("op ieder potje past een kindje")
 - ...
- Projecten en acties opzetten ihkv de eigen BKO-werking
 - Gezonde voeding en beweging&sport: inspiratie: www.gezondleven.be (Vlaams Instituut Gezond Leven)
 - Cultureel aanbod: Bib, muziek, toneel, ...
 - Brede school-werking
 - ...
- Teamwerking
 - Deelname aan teamvergaderingen
 - Voorbereiden van teamvergadering: oa door een kort verslagje te maken van enkele specifieke situaties en/of activiteiten die in de BKO plaatsvinden en daarover in gesprek gaan met het team ifv het inzicht krijgen in de werking van de BKO en de eigen werkwijze
 - ...